Strottenhoofdkanker

Begrijpelijke voorlichting met animatievideo's
Dit is de papieren versie van digitale voorlichting met animatievideo's.
Scan de QR-code met de camera van een telefoon, klik op de link en bekijk de voorlichting.

Inleiding

Binnenkort wordt u voor uw behandeling voor strottenhoofdkanker in het Frisius MC Leeuwarden opgenomen. Om u zo goed mogelijk hierop voor te bereiden, ontvangt u deze informatie.

Voor de operatie wordt u opgenomen op de verpleegafdeling. Dit is een afdeling voor hoofd-halsoncologie, urologie en plastische chirurgie. De afdeling bevindt zich op de derde verdieping van het Frisius MC Leeuwarden.

Opname en operatie

Opnamedag

U komt de dag vóór de operatie naar het Frisius MC Leeuwarden. De afdeling opname van het Frisius MC Leeuwarden belt u 1 week van tevoren om door te geven hoe laat u wordt verwacht. Op de afgesproken tijd meldt u zich bij de opnamebalie. Deze balie bevindt zich na de hoofdingang van het Frisius MC Leeuwarden aan uw linkerhand. Een gastvrouw of –heer van de Unie van Vrijwilligers (UVV) brengt u naar de verpleegafdeling. Daar ontvangt de afdelingsverpleegkundige u en brengt u naar uw kamer.

U krijgt een eenpersoonskamer. Dit wordt in het algemeen als prettig ervaren. Mocht u in de loop van de opname naar een meerpersoonskamer willen verhuizen, dan kunt u dit aangeven bij de afdelingsverpleegkundige. Verhuizen is bijna altijd mogelijk.

De afdelingsverpleegkundige heeft van de hoofd-halsoncologieverpleegkundige de nodige informatie ontvangen. Deze informatie neemt de afdelingsverpleegkundige met u door. Tijdens de opname vinden

er nog enkele controles plaats, zoals het bepalen van de bloeddruk, pols, temperatuur, lengte en gewicht. Ook krijgt u uitleg over de gang van zaken op de afdeling en een kleine rondleiding.

Na de operatie gaat u naar de Intensive Care (afdeling O). U en/of uw naaste kunnen tijdens de opnamedag deze afdeling bekijken, samen met de verpleegkundige.

De arts komt aan het einde van de middag bij u langs. Had u voor de opname nog niet alle betrokken hulpverleners gezien, dan komen zij deze dag nog bij u langs.

Mocht u tijdens de opnamedag de afdeling willen verlaten, overleg dit dan met uw afdelingsverpleegkundige.

Operatiedag

De verpleegkundige wekt u tijdig. U heeft voldoende tijd om te douchen. Mannen dienen zich voor de operatie (elektrisch) te scheren.

U krijgt eventueel medicijnen, trekt een operatiejasje en een wegwerponderbroek aan.

Sieraden, gebit of bril laat u op uw kamer. Waardevolle spullen kunt u in het kluisje in uw kledingkast bewaren.

Rond 7.15 uur brengt de verpleegkundige u naar de operatieafdeling. In de ontvangstruimte nemen de verpleegkundigen van de operatieafdeling de zorg over. Zij brengen u naar de operatiekamer, waar de anesthesioloog, die tijdens de operatie verantwoordelijk voor u is, u ontvangt.

De operatie

De arts heeft u op een eerder moment al uitleg gegeven over het verloop en de duur van de operatie.

Na de operatie

Intensive Care

Na de operatie gaat u naar de Intensive Care. De arts belt uw contactpersoon om te vertellen hoe het met u gaat. Wanneer uw lichamelijke toestand het toelaat gaat u de volgende dag terug naar de verpleegafdeling. Dit is meestal na één nacht.

Operaties in het hoofdhalsgebied worden meestal niet als zeer pijnlijk ervaren maar meer als zeer ongemakkelijk. Heeft u toch pijn, zeg dit dan wel tegen ons. U kunt dan pijnstilling krijgen.

U kunt niet praten na de operatie, waardoor u moeilijk aan kunt geven hoe u zich voelt. Er zijn gelukkig andere manieren om te communiceren. Schrijven, app'en, via de app Second Voice of de communicatiekaart. Dit is een kaart met pictogrammen en met letters zodat u aan kunt wijzen wat u duidelijk wilt maken.

Tracheostoma

Na de operatie heeft u een tracheostoma. Dit is een gaatje in uw hals en luchtpijp (trachea = luchtpijp, stoma=opening). U ademt door het stoma en niet meer via de neus en mond. Als u extra zuurstof nodig heeft, gebeurt dit ook via het stoma. U kunt op www.kanker.nl (http://www.kanker.nl) of www.pvhh.nl (http://www.pvhh.nl) meer lezen over strottenhoofdkanker.

De eerste dagen heeft u een tracheacanule; dit is een buisje in het stoma. Na enkele dagen, afhankelijk van de wondgenezing, wordt deze canule vervangen door een stomapleister met een stomafilter.

Als u veel slijm aanmaakt is het belangrijk dit goed op te hoesten. Soms is het nodig dat de verpleegkundige dit slijm wegzuigt uit de canule met het uitzuigapparaat. Slijm in de mond kunt u zelf wegzuigen met dit apparaat. Er zijn tissues aanwezig waarmee u speeksel of slijm kunt weghalen.

Behandeling met Airvo

U start ook met een behandeling met de Airvo. Dit is een apparaat waar een luchtstroom (flow) uitkomt. De Airvo is aangesloten op de tracheacanule of op de larytube van het tracheostoma. De flow houdt uw luchtwegen vochtig zodat u slijm makkelijker kunt ophoesten.

Pleister

Omdat uw huid moet wennen aan de lijm van de stomapleister, krijgt u minimaal de eerste tien dagen een speciale pleister: de Optidermpleister. Deze pleister mag u niet natmaken. Kijk dus uit met douchen. Alles wat beneden het stomapleister zit, mag u wel wassen of eventueel voorzichtig douchen.

Drains

Tijdens de operatie worden er slangetjes in de wond geplaatst, drains genaamd. Hierdoor wordt het vocht uit de wond weggezogen en opgevangen in een fles die naast uw bed hangt. De wond kan hierdoor beter genezen. Zodra er geen vocht meer uit de wond wordt weggezogen, mag de drain er uit. De verpleegkundige doet dit, nadat ze opdracht van de arts heeft gekregen.

Urinekatheter

Tijdens de narcose krijgt u een urinekatheter. Dit is een slangetje via de plasbuis naar de blaas. De urine wordt opgevangen in een zak die naast het bed hangt. De urinekatheter wordt meestal na een aantal dagen verwijderd.

Infuus

Tijdens en na de operatie krijgt u vocht en medicijnen via een infuus in uw arm.

Leefregels na de operatie

Bedrust

In principe ligt u de eerste dag(en) na de operatie in bed. Afhankelijk van hoe u zich voelt mag u 1 á 2 dagen na de operatie even opstaan met behulp van de verpleegkundige. Dit gaat in het begin moeizaam, maar gaat iedere dag beter. U hoeft dus niet in bed te blijven als u zich goed voelt.

Eten en drinken

De eerste **10 - 14 dagen** na de operatie mag u niet eten en drinken. De wond krijgt zo de kans om te genezen. U krijgt tijdens de operatie een maagsonde via de neus in uw maag. Dit is een dun slangetje. Door deze maagsonde krijgt u voeding. De diëtist geeft u vooraf uitleg over de sondevoeding.

Slikproef: na ongeveer **10 - 14 dagen** beslist de arts of u een paar slokjes water mag drinken. Dit doet u waar de arts bij is. Lekt er geen water langs de button (=spraakventiel tussen de slokdarm en de luchtpijp) naar de luchtpijp? (Dat merkt u door een hoestprikkel). Dan mag u van de arts beginnen met eten en drinken via uw mond. Dit bouwt u langzaam op. Als u voldoende voeding krijgt via de mond, wordt de maagsonde verwijderd.

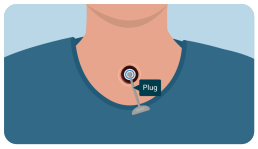
Oefenen met praten

Als de slokjes water geen problemen geven, dan begint u met de logopedist te oefenen met praten.

Mondhygiëne

Wanneer u sondevoeding krijgt, is goede mondverzorging belangrijk. De eerste dagen maakt de verpleegkundige uw mond schoon, later krijgt u instructies over het verzorgen van de mond. Uw lippen kunt u vet houden met vaseline. Dit is aanwezig op uw kamer. U mag ook uw eigen lippenbalsem meenemen.

Stoma- en buttonverzorging

De eerste tijd verzorgt de verpleegkundige uw stoma. Tijdens de opname leert de verpleegkundige u en/of uw naaste hoe dit gaat. Als u eraan toe bent gaat u of uw naaste zelf de stoma verzorgen. Heeft u of degene die voor u de stoma verzorgt nog vragen? Dan kunt u altijd terecht bij de hoofd-halsoncologieverpleegkundige.

Naar huis

U hoort een paar dagen van tevoren wanneer u naar huis mag. Gemiddeld is het ontslag na ongeveer twee á drie weken. De thuiszorg komt op de afdeling voor de overdracht, zodat de thuiszorg is geïnformeerd over uw hulpvraag.

Hulpmiddelen

De hulpmiddelen voor de verzorging van uw stoma worden vóór ontslag vanuit het ziekenhuis besteld. Daarna doet u dit zelf via de patiëntenvereniging of leverancier van hulpmiddelen.

Thuiszorg

Waarschijnlijk heeft u thuiszorg nodig voor de verzorging van het stoma en de button. Dit regelt het transferbureau van het Frisius MC Leeuwarden in overleg met u en uw naaste.

Controle en nazorg

Na de operatie blijft u onder zorgvuldige controle bij de KNO-arts. Vooral de eerste twee jaar na de operatie komt u regelmatig terug voor een controlebezoek of voor het vervangen van de button.

De button moet worden vervangen als u tijdens het drinken van bijvoorbeeld koffie of thee lekkage bemerkt. Veelal begint u dan te hoesten na het drinken.

De button hoeft niet acuut vervangen. U kunt tijdelijk de plug in de button plaatsen, dan lekt er geen drinken door de button.

Ook komt u nog een paar keer bij de hoofd-halsoncologieverpleegkundige op het spreekuur. Zij blijft uw aanspreekpunt voor de stomazorg.

Contact

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met de polikliniek KNO van het Frisius MC Leeuwarden.